KVINNORNAS TIDNING

N:o 17. 2:dra årg. 24 April 1922.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Måndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — ½ år Kr. 3:75.
Lösnummer 20 öre.
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

INNEHÅLL.

Oss kvinnor emellan.
Kristendomen och det politiska livet.
Kvinnans lämplighet som underrättsdomare.
Fredsröster i den franska skönlitteraturen.
Bertha Scheel 70 år.
Mannen och kvinnan i kampen för tillvaron.
Sången som tystnade.
Vad läser folket?
Utlandskrönika.
Teater.
Kvinnorna åter i motvind?
En kvinnogestalt.
Den unga flickan i övergångsåldern. IV.
Förbud eller icke förbud?
Nervositet (Sot och bot).
Följetong m. m.

Oss kvinnor emellan.

Arbetslöshetskommissionen dekreterade under hänvisning till penningknappheten att understöd och nödhjälpsarbete under sommaren skola indragas för lantarbetare och fiskare, för alla ungkarlar och *alla kvinnor*. Kvinnorna ute i förvärvslivet hava som bekant, skött sig förträffligt under depressionstiden, i det att de, när deras eget yrke stängts för dem, skaffat sig annat arbete var hälst sådant stått att få. Det har funnits endast ett mycket begränsat antal arbetslösa kvinnor. Nu ville arbetslöshetskommissionen stryka också dem från hjälplistorna. *Alla* kvinnor! Även de försörjningspliktiga! Medan de försörjningspliktiga männen, såsom något alldeles självklart, bibehöllos vid sina förmåner. Ett mycket betecknande särskiljande! Saken framkallade emellertid protester från kvinnohåll och regeringen fann sig föranlåten att korrigera arbetslöshetskommissionen — de försörjningspliktiga arbetslösa kvinnorna skola vara berättigade att erhålla hjälp!

— — —

Riksdagens beslut att vid höstens förbudsomröstning särräkna mäns och kvinnors röster med visserligen icke öppet uttalad men underförstådd avsikt att tillerkänna de manliga rösterna större betydelse än de kvinnliga har framkallat stark rörelse inom kvinnovärlden även på de håll, där man icke är direkt förbudsintresserad. Det kan icke häller förnekas, att detta riksdagsbeslut innebär en kränkning av principen om kvinnornas medborgerliga likställighet med männen.

Lagens bestämmelse att "rätt att deltaga i omröstningen tillkommer en var, som är röstberättigad vid val till riksdagens andra kammare", talar otvetydigt för att varje röst skall väga lika, såsom ju vid riksdagsmannaval är fallet. Det är *folket*, som skall giva sina önskningar tillkänna, icke någon viss klass, någon viss intressegrupp, något visst kön.

Manliga förmodanden, som synts i prässen, att den lidna oförrätten skulle komma att påverka kvinnornas ställningstagande till förbudet innebär intet mindre än en förolämpning mot kvinnorna. Den sårade självkänslan är ett, förbudsfrågan ett annat. När kvinnorna gå till förbudsomröstningen skola de helt säkert göra det i känslan av samhälleligt ansvar och låta den egna övertygelsen fälla utslaget. Ett annat hanlingssätt skulle ge *dem* rätt, som anse kvinnorösterna, medborgerligt sett, av icke fullgod beskaffenhet.

Emellertid, låt oss i samband med undervärderingen av de svenska kvinnornas röster berätta en lärorik historia från Amerika, hämtad ur den säregna kvinnotidningen "The Fore Runner", redigerad av den kända kvinnosakskvinnan och författarinnan mrs Charlotte Perkins Gilman, som själv skrev varje ord i sin tidning och som, när hon sagt allt vad hon hade att säga kvinnorna, lät den präktiga "Fore Runner" skatta åt förgängelsen.

Alltså, det var i en av staterna en viss mrs Wallace, nykterhetsentusiast, men utan intresse för den kvinnliga rösträtten, vilken hon ansåg obehövlig, enär kvinnorna även utan den kunde finna gehör för sina önskningar. Denna mrs Wallace samlade ihop 20,000 kvinnonamn på en nykterhetspetition. I spetsen för en kvinnlig deputation överlämnade hon aktstycket till statens representantförsamling vid en dess session. Deputationen, som mottogs och avskedades med den största artighet, lämnade icke omedelbart byggnaden utan gick upp och tog plats på läktaren, något varom församlingen där nere ingen aning hade. Man behandlade frågan om den inlämnade petitionen under synnerligen gott humör och till sist yttrade en talare: "Tjugo tusen kvinnor hava skrivit på. Det betyder icke mer än om tjugo tusen råttor ritat dit sina namn."

Det är som bekant farligt med överord, och det har icke behöfts mer än ett tjugotal år för att på det mest grundliga sätt korrigera detta yttrande. Amerika har nu spritförbud.

Ett ord också om mrs Wallace: Hon blev rösträttsentusiast!

Stilett.

Kristendomen och det politiska livet.

Inom olika länders religiösa kretsar ger sig tillkänna en allt starkare önskan, att kristendomen skall vara icke en söndagsbekännelse allenast, utan att den skall göras även praktiskt verksam inom samhällslivet. Man börjar förstå att många frågor, vilka man hittills betraktat såsom uteslutande politiska i sig innesluta element, där kristendomen kan och bör göra sitt inflytande gällande. En klarare uppfattning härom och vi skola se nu slumrande krafter satta i rörelse, ledande till moraliskt framåtskridande och socialt samförstånd.

Bland denna rörelses förgrundsgestalter märkas ärkebiskop Söderblom, biskopen av Manchester m. fl.

Man hoppas att till nästa år kunna anordna konferenser i olika länder som en förberedelse för den världskonferens vilken är avsedd att hållas i London 1924. Man hyser förhoppning att kunna ena världens kristna om några i stort utformade grundprinciper, om själva huvudfrågan för arbetssättet. I förarbetena ingår även en undersökning inriktad på att utfinna menige mans, d. v. s. den stora massans ställning till och uppfattning av tidens frågor. — "Vi vilja icke ha ihop en massa människor till konferens endast för att prata", har biskopen av Manchester yttrat i en intervju. "Där skall givas vägande skäl och omdömen och förslag skola vara grundade på verklig erfarenhet. Sedan skola vi göra våra beslut kända i de vidaste kretsar för att låta dem verka med övertygelsens makt. Vad det gäller är att giva vår materialistiska tid en fläkt av levande ande, att få in ett renande salt i förskämningen, liv i de döende idealen."

Några ord om kvinnans lämplighet som underrättsdomare.

För Kv. T. av advokaten, fil. o. jur. kand. ***Hilma Hansson-Söderquist.***

Lagrådet har i huvudsak uttalat sig mot kvinnas lämplighet som underrättsdomare. Därvid har ordats vitt och brett om att det skulle verka menligt på domarkårens anseende ifall i underrätterna skulle komma att sitta kvinnor med juridisk utbildning på ordförandeplatsen. M. a. o. kvinnas förmåga att leda *offentliga* rättsförhandlingar ifrågasättes. Vidare motivera lagrådsledamöterna kvinnas olämplighet att vara underrättsdomare med att hennes allmänna läggning och förutsättningar dock i regel äro i viss mån av annan art än mannens. Dessutom framhålles att kallet som underrättsdomare mer än något annat yrke kräver intensivt tankearbete, uthållighet och kraft och att kvinnan av detta skäl icke lämpar sig härför.

Medgivas måste att en stor del av våra svenska underrättsdomare, yngre såväl som äldre, ha förmågan att med ett bestämt och respektingivande sätt leda rättsförhandlingarna. Men det händer emellertid icke så sällan att vederbörande rättens ordförande i underrätterna söker upprätthålla reda i handläggningen av målen och ordning i tingssalen och rådhusrättslokalen icke genom lugn säkerhet parad med hövlighet såsom fallet är t. ex. med hans kolleger i Tyskland utan med översitteri och ett obehärskat uppträdande, som ibland kan ta sig uttryck i ett häftigt rytande åt parter, ombud och åhörare. Ja, man kan, dock undantagsvis, t. o. m. få vara vittne till att han är "överförfriskad" eller i varje fall i dageneferstämning! Kvinnan på domarstolen skulle säkerligen icke komma att företräda någon av de två sistnämnda kategorierna av underrättsdomare, vilkas uppträdande är föga ägnat att höja kårens anseende. I allmänhet har kvinnan förutom en mer etisk läggning även mången gång större takt och naturlig säkerhet i sitt uppträdande än mannen. På grund av dessa egenskaper skulle därför det kvinnliga elementet i underdomstolarna i stället för att sänka domarkårens anseende i stället bidraga till höjandet av dess prestige.

Kvinnans med mannen olikartade läggning synes också vara snarare ett skäl *för* än *mot* kvinnas lämplighet som underrättsdomare. Just på grund av sina speciella kvinnliga egenskaper behövs kvinnan här liksom på andra områden. I äktenskapsskillnadsmål t. ex. blir det helt säkert mången gång icke ett rättvist domslut just därför att kvinnor icke dömt. Barnets bästa som skall vara ledstjärnan vid avgörandet av vårdnadsfrågor exempelvis har mannen icke alls sinne för på samma sätt och i samma grad som en kvinna. Men icke blott i familjerättsliga processer utan även i andra mål känner man behov av icke blott kvinnliga nämndemän utan även kvinnliga domare. Bland våra ogifta kvinnliga advokater finns framstående specialister i affärsjuridik. Det vore gott om kvinnor bereddes tillfälle även inom domarekallet att icke blott visa prov på juridisk begåvning utan även förmåga att direkt eller indirekt stävja den dåliga affärsmoral som rått de sista åren. Den kvinnliga naturen reagerar nämligen på ett helt anna sätt mot ohederlighet i handel och vandel än mannen. Den är heller icke så fallen för formalism som den manliga. Ett litet inslag av det så förkättrade känslotänkandet behövs faktiskt för den materiella rättens förverkligande hos de dömande myndigheterna.

Lagrådsledamöterna anse att domarkallet fordrar mer intensivt tankearbete och större uthållighet och kraft än andra yrken och därför icke är passande för kvinnor. Det är säkerligen sannt att en underrättsdomare har det synnerligen ansträngande, särskilt när sessionerna pågå. Men detta gäller även om ett närliggande yrke, exempelvis advokatens. Hur intensivt är icke den praktiserande advokatens arbete! Hans nerver äro alltid på spänn och inställelseresorna till olika delar av andet äro synnerligen påkostande, psykiskt och fysiskt. På detta område ha vi numera flera kvinnor, icke blott ogifta utan gifta, som icke ens av havandeskap få hindras i sitt yrke utan fastmer då mer än annars för ekonomiens skull äro tvungna att utöva detsamma. Det är kännt att de därvid icke tagit skada till sin fysik mer än andra kvinnliga yrkesutövare i sina resp. fack.

En kvinna som med juridiskt skarpsinne förenar en makas och moders erfarenhet vore framför allt i familjerättsmål en idealisk domare. Därför, skulle det finnas eller komma att finnas en kvinna som fyller detta mått bör hon icke på grund av sitt kön utestängas från domarbanan. Inom alla grenar av samhällslivet behövs kvinnan-modern, icke minst på lagskipningens område.

AFORISMER

Att gå över från fattigdom till rikedom är endast att byta bekymmer.

*

Det är med tjänare som med kläder, de förstöras genom användning.

*

Vad tjänar rikedomen till, när man inskränker sig till att blott äga den? Det är först när man delar med sig av den, som den förmår skänka glädje.

Fredsröster i den nya franska skönlitteraturen.

"Fanorna" av Paul Reboux.
Av ***Mia Leche.***

Den, som något följt med den nya franska litteraturen, vet, att där finns en avgjort freds- och tyskvänlig riktning, en riktning, som direkt önskar samarbete med det besegrade grannlandet. Det franska parlamentet och den franska diplomatien får icke betraktas som någon trogen avspegling av vare sig intelligensen eller de breda lagrens åskådning. Fransmännen äro allt för rationella och ha för mycken bon sens för att i längden hängiva sig åt en ofruktbar hämndkänsla.

Därför — och icke enbart av känsloskäl — tätna lederna bakom Barbusse och Romain Roland. Madeleine Marse, det nya litterära kvinnonamnet, har utgått direkt ur den s. k. Clarté-gruppen, vars förgrundsfigur Barbusse är. Personligen icke förtjust i hennes exalterade stil och egocentriska författartyp kan jag dock konstatera det pacifistiska patos och den starka ansvarskänsla, som gör sig gällande i hennes böcker, särskilt den sista "Toi".

Ett verkligt anatema mot kriget — och ett anatema, som kommit mycken diskussion och förargelse åstad — utslungas av Maurice Rostand (son till Cyrano de Bergeracs författare) i dennes sista roman "Skampålen". Han skildrar i en halvt symbolisk berättelse med världskriget som tydlig bakgrund, en fredens och människokärlekens apostel, som stenas av sitt folk för sina lärors skull, men som efter döden får ett äreminne rest av senare tiders barn. "Död åt fanorna! Död åt det, som dödar! Död åt nationalismen! Död åt det nuvarande samhället!" är fredshjälten Christians sista ord, innan han faller som ett blodigt offer för chauvinisternas stenar.

Inte heller denna bok är fri från pose och affektion. Men just för att författaren har en omisskännlig prägel av litterär opportunitet — han har ännu inte fullt slagit igenom, trots Sarah Bernhardts protektion, men lär vara besluten att till allt pris göra det — så kan man sluta sig till, att den romantiserade polemiken mot kriget just nu hör till det, som folk vill läsa och diskutera i Frankrike.

På ett ofantligt mycket högre plan står Paul Reboux' "Fanorna", en av de ärligaste, sundaste och klaraste böcker, som framsprungit ur denna litterära riktning.

På oss, som stå utanför, verkar visserligen denna uppgörelse med nationalismen en smula post festum. De problem det här rör sig om, synas oss utagerade — åtminstone i teorien. Men Frankrikes oerhörda lidanden å ena sidan och landets konservatism å den andra är förklaring nog till, att uppvaknandet bör komma senare än på andra håll. Det var säkert lättare för mr Brithny att komma till klarhet redan i krigets början och för professor Nicolai att skriva sin bok mot kriget medan han satt i fängelse för sina åsiktens skull än det torde vara för en normal fransman att tre år efter fredsslutet erkänna det egna landets skuld i den katastrof, som övergått mänskligheten.

Paul Reboux har förut givit sig ett namn som talangfull journalist och har tillsammans med vännen och kollegan Charles Muller skrivit livligt senterade historier i den glada genren, särskilt författarparodierna "A la manière de . . .", som redan anses klassiska i sin art.

Men det kom andra tider, då löjet dog på de båda arbetskamraternas läppar. Charles Muller stupade i kriget och Reboux skrev till minne av den döde vännen sin första stora, allvarliga roman *"Fanorna"*. Tillägnandet lyder: "Charles Muller stupad i kriget, tillägnas i hat till kriget denna bok, i vilken så många av våra broderliga idéer återuppstå".

Bokens huvudperson, i vilken man i lätt maskering återfinner författaren, är en uppburen novellist och dramatiker, som efter att som god patriot ha givit sin tribut åt kriget, genomgår en utvecklingskris, som ställer honom i opposition till det samhälle, i vilket han lever. Han inriktar sin journalistiska verksamhet — i den mån denna ännu får komma till uttryck i pressen — på att visa upp, hur tyskhatet fräter som ett kräftsår på det franska känslolivet och den franska intelligensen.

Han påvisar, hur Tyskland vid vapenstilleståndet ådagalade en ärlig vilja till försoning. Den unga republiken dömde strängt de fel, som begåtts av de imperialistiska arméerna. Den kände ett starkt ansvar för vad som skett och beklagade förstörelsen i de franska provinserna. Men vad gjorde Frankrike? "Vi tänkte inte på annat än att skicka dem militärkommissioner och svarta trupper."

Frankrikes tillfrisknande är, menar Reboux, helt och hållet beroende på, om hatet får ge plats för en fredlig samverkan med Tyskland.

Man kan förstå, att det inte är någon söt lukt för ett folk, som ännu är berusat av segerns storhetsdrömmar, att läsa en karaktäristik som denna:

"Frankrike har kommit till den ålder, då man får finna sig i att inte längre göra några erövringar. Det är ingenting att göra åt den saken, sådan är livets lag. Varför skulle just vi av alla jordens folk ha rätt till en evig ungdom? Frankrike är en dam med pudrat hår, som liknar de förtjusande borgarfruarna, vilka inspirerade filosoferna under det adertonde århundradet. Hon har haft framgångar, som man talat om överallt och äventyr, som ännu göra henne förtrollande. Hon är kultiverad och hon har esprit. Hon har trots åren förblivit glad, yster, entusiastisk och full av illusioner . . . Men det finns saker, son hon borde avstå från. Med smink och korsetter skaffar man sig bara en konstgjord ungdom. Man framkallar endast grymma dementier genom att ropa ut, att man är tjugo år, när man fyllt fyrtio . . . Hon kan leva länge ännu, värdig och hedrad, om hon bara vill resignera och inte avundas unga, uppåtgående nationer deras framgångar." —

Ur litterär synpunkt är "Fanorna"

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

HVAR 8 DAG

"en verkligt förstklassig illustrerad tidskrift — — — —"

"— — med gedigen och fint kultiverad ton— — — — — —"
SÄGER DAGSPRESSEN

Bör ej saknas i något svenskt hem!

PRENUMERERA Å NÄRMASTE POSTANSTALT ELLER BOKHANDEL!

Aktiebolaget
Nordiska Handelsbanken
Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.
Egna fonder: Kr. 72,300,000:—
Fullständig bankrörelse.

PRENUMERERA på KVINNORNAS TIDNING

genom att ringa upp tel. *18070* eller sänd ett brevkort med namn och adress till tidningens expedition, *Vallgatan 27, Göteborg.* Vi avhämta gärna *prenumerationsavgiften vid översändandet av utkomna nummer.* Till andra platser sändes tidningen pr post och mot postförskott.

PRENUMERATIONSPRIS Kr. 3: 75 pr halvår
„ 2: — „ kvartal

Påven och kvinnorna.

Påven har utfärdat befallning att instruktioner skola sändas till alla katolska biskopar rörande "det nuvarande modets oanständighet". Denna nyhet från Vatikanen visar att Petri sista efterföljare går i sina föregångares fotspår, i vad beträffar bedömandet av tidens extravaganser. Mest uppmärksamhet väckte Benedictus XV:s omdöme om det nya dansättet i synnerhet tango.

Pius XI vänder sin uppmärksamhet mer mot kläderna, och under en mottagning i Vatikanen helt nyligen vände han sig till romerska aristokratiens damer, som voro talrikt församlade, och bad dem att av alla krafter uppträda mot det nuvarande modet såsom "opassande och skandalöst".

Det är bekant att påven i just denna punkt tänker mycket strängt men också att han har en hög tanke om kvinnans värde, och alltid uttalat sin övertygelse att i mänsklighetens strävan för en högre moral, kvinnan är en mäktig faktor. Just därför anser han en ovärdig klädsel för en skam, som kvinnorna själva icke borde tåla. Redan som ärkebiskop av Milano sade han en gång. "Kvinnorna äro en mäktig kraft för det goda. De få skamlösa kvinnor, som genom sitt uppträdande tilldraga sig en mindre behaglig uppmärksamhet giva cynikern tillfälle till billiga vitsar, och äro skuld till att kvinnan, såsom kvinna smutskastas. Men en värld utan kvinnans förädlande inflytande! Det är en så fruktansvärd tanke, att man icke kan tänka den till slut. Kvinnorna själva måste vaka däröver, att icke *de få bringa de många* i vanrykte — och kyrkan bör vaka över, så långt hon kan, att smittan icke sprides från de dåliga till de goda."

Bertha Scheel 70 år.

Musiklärarinnan fröken Bertha Scheel fyller den 23 april 70 år. Hon kan då se tillbaka på en över 50-årig verksamhet som musikpedagog i Göteborg. Utrustad med de bästa förutsättningar för det levnadskall hon valt, har hon också haft glädjen se rika resultat av sitt arbete. Vid de elevuppvisningar Bertha Scheel under årens lopp anordnat, har man kunnat konstatera, hur den metod hon företräder resulterat i god uppfattning av musiken, i ett lugnt, kraftfullt anslag samt i särdeles vårdad handställning.

Bertha Scheels elever se i henne ej blott den skickliga lärarinnan utan även den moderliga vännen. Och bland de c:a tusen elever, hon handlett, ha många ur de äldre årgångarna sedermera med förtroende skickat sina barn till henne. Trots sina 70 år besitter Bertha Scheel alltjämt obrutna kropps- och själskrafter. Med intresse följer hon de sociala och politiska rörelser, varpå vår tid är så rik, och talrika äro de "Liebesgaben", som från henne gått till nödlidande både inom och utom Sverige.

Bertha Scheel är född i Hamburg. Hon var helt späd, då föräldrarna, skiffertäckaremästaren J. F. Scheel och hans maka bosatte sig i Göteborg och blevo svenska medborgare. Som svensk, enkannerligen som göteborgare, har också Bertha Scheel alltid känt sig. I det gammaldags patriarkaliska borgarhemmet grundlades den plikttrohet och målmedvetenhet, med vilken hon arbetat i sitt kall samt den varmt religiösa grundton, som är utmärkande för hennes livssyn.

E. W.

Mannen och kvinnan i kampen för tillvaron.

Mannen är den ledande i arbetslivet. Låt oss erkänna det! Han har initiativet, erövrarelusten, energien, företagsamheten. Kvinnan — i allmänhet — når honom icke. Åtminstone icke ännu. Men i *ett* avseende överglänser kvinnan mannen — i motgången visar hon större mod och kraft än han!

En man som blivit ruinerad eller avskedats från sin plats och icke genast finner en ny lika god anställning är benägen att kasta yxan i sjön och ge allt förlorat. Att lämna en vunnen god position, att ta ett steg nedåt, att börja från början igen, att distanseras av de forna kamraterna sårar hans självkänsla, gör honom bitter, nedslagen, bryter hans kraft.

Hur mycket större styrka visar icke kvinnan i motgången. Hur mången hustru har icke med sitt mod, sin tillförsikt ingjutit nytt hopp hos mannen, när han lidit ekonomiskt skeppsbrott! Hur ofta har det icke lyckats henne att finna utvägar, där han inga sett, och att sedan uppmuntra, sporra honom till att taga nya tag, bättre tag och nå räddning!

Hur många änkor hava icke tagit ett djupt steg ned från rikedom till fattigdom. Kanske ha de i ensamheten fällt tårar, men utåt hava de visat ett lugnt, behärskat ansikte och man har sett dem modigt gripa sig an med ett ovant föga ansett försörjningsarbete för att hederligt slå sig fram i livet.

En arbetslös man, särskilt ur arbetareklassen, begär att arbetet av sig självt skall komma till honom. Han är arbetsvillig — varför skaffar man honom inte arbete? Tusenden stå i dessa dagar med händerna i byxfickorna och vänta på arbetet eller på arbetslöshetsunderstödet.

En arbetslös kvinna väntar inte, att arbetet skall komma flygande, hon ger sig ut och letar reda på det åt sig. Var lugn, hon skaffar sig det också! Hon fordrar inte, som mannen, att det skall vara just i hennes eget fack och att avlöningen inte skall understiga vad hon haft förut. Hon tar i stället vad arbete som hälst och hon nöjer sig med ett reducerat arvode. "Det kommer väl bättre tider, när arbetskraften blir efterfrågad igen och lönerna stiga!" Det är *hennes* sätt att se saken.

Är det kvinnorna som stå kring arbetsförmedlingsanstalterna för att få sina kort påstämplade för erhållande av understöd? Nej, det är männen.

Är det kvinnorna som gå vid dörrarna och be om allmosor? Nej, det är männen!

Av de till halvtannat hundratusental uppgående arbetslösa, som erhålla hjälp av det allmänna (de skattdragande) äro kvinnorna endast en bråkdel, ja, på sina håll så få, att man kunnat förklara att ingen kvinnlig arbetslöshet där förefinnes. Det går ej att bortförklara detta med en hänvisning till att kvinnorna ute i arbetslivet äro så fåtaliga i förhållande till männen. De *äro* nämligen icke fåtaliga! Den svenska industrien sysselsatte, enligt den senaste statistiken, år 1919 392,911 personer, därav 66,523 kvinnor. Av industriarbetarne äro sålunda nära 17 proc. kvinnor. Låt oss erkänna att kvinnorna i dessa arbetslöshetens bekymmersamma tider skött sig väl och äro värda ett hedersomnämnande!

Sången som tystnade.

Varje morgon höres sången i våningen uppöver — en praktfull alt.

Vem sjunger väl så tidigt på morgonen, då en lång okänd dag ligger framför? Vem vågar på detta sätt prisa dagen innan solen sjunkit i väster? Endast en lycklig människa. Endast en människa, som vet, att hennes lycka vilar på hälleberget.

Ja, helt säkert är hon mycket lycklig. Varje morgon sneddar hon med spänstiga steg över planen utanför byggnaden, en medelålders kvinna, en reslig, välväxt gestalt, ett vackert ansikte, som man avläser mod och tillförsikt, gråblå ögon som glädjestrålande vändas mot ynglingen, som alltid följer henne åt. En ungdom i de sista tonåren, bred över axlarna, en bild av hälsan. Ofta vilar hennes hand på hans arm, och då ha så mycket att säga varandra. Ingen kan misstaga sig på denna stora likhet — de äro mor och son.

En morgon — det är vår, solen lyser, den ljumma vinden böljar in genom de öppna fönstren, en doft av nyutsprucket löv — Denna underliga tomhet — vad är det som fattas? Ingen sång prisar den inbrytande löftesrika dagen. Vilken tung, djup tystnad där uppe!

Hon går ensam över planen. Stegen äro dröjande, och när hon vänder sig om och ser upp mot sina fönster, är ansiktet blekt och ögonen vidgade, skrämda.

Några dagar gå.

Varje förmiddag stannar läkarens bil utanför porten. En dag kommer den icke mer.

Ännu några dagar. Man granrisar där nere och en vit kista bäres ut ur huset.

Morgon följer efter morgon. Alltid denna djupa, tunga tystnad. I veckor, månader — år. Ett år, två — tre —

Det är åter vår. Den första dagen med varm luft. Solen vilar på bergen i väster, himlavalvet står i brand och i planteringen utanför sjunger trasten sin visa.

Då höres plötsligt däruppifrån några pianoackord och sång — en praktfull alt —

Efter tre års tystnad sjunger hon åter!

Så tystnar pianot och tonen brister som i gråt — Det blir åter tyst, så hopplöst tyst —

S. A.

Spetsigheter.

Det finns människor som anse, att kvinnor böra uppbära mäns löner. De göra väl så också — de gifta kvinnorna.

*

Man kan alltid se en sak från två olika synpunkter, sin egen och så — den felaktiga.

*

En man som försäkrar att livet är fullständigt utan värde springer ändå ur vägen för en automobil.

*

Det finns människor, som tro, att de äro humorister för att folk skrattat åt dem.

Vad läser folket?

19-åringar som tycka om sagor. — Flickorna ha annat att göra än att läsa böcker. — O. s. v.

Kv. T:s "flygande" fann bibliotekarien vid det stora Dicksonska folkbiblioteket i Göteborg fröken Maria Larsen, där hon satt i bibliotekets ståtliga direktionsrum och beundrade sin hjärnas och sina händers präktiga verk, den av henne utarbetade katalogen över bibliotekets ofantliga bokskatt. Folianterna hade just kommit från boktryckaren, men fröken Larsen lämnade dem villigt för att i stället på sitt lugna, trygga sätt berätta litet om sina erfarenheter i fråga om arbetarebefolkningens lektyr.

På ungdomsavdelningen, där 10—13-åringarne hålla till, är mycket livlig frekvens och flickornas läslust är minst lika stor som pojkarnes. Det är sagor som slukas här, uteslutande sagor. Vid denna lektyr hänger arbetareungdomen fast förvånansvärt länge. Det har, säger fröken Larsen, under hennes långa biblioteksverksamhet, särskilt tidigare, varit rätt så vanligt att 18—19 års pojkar icke läst annat än sagor och det med synbar förtjusning. Kanske kommer det sig av att arbetareungdomen i allmänhet är senare utvecklad än den borgerliga, kanske beror det på, att den förtrollade sagovärlden står i så utpräglat och lockande vackert motsatsförhållande till den karga värld de själva leva i.

Vid den ålder, då barnen lämna folkskolan, försvinna flickorna nästan helt och hållet från biblioteket. De komma icke till dess ljusa trevna salar för att läsa på stället och de låna icke heller några böcker för att läsa hemma. Det finns ingen anledning att tro, att deras förut starka läslust så där ett tu tre skulle försvinna av sig själv. Orsaken till deras uteblivande från biblioteket är nog en annan. Både pojkarna och flickorna komma vid denna tid ut i förvärvsarbetet, men under det att pojkarne efter slutat dagsarbete äro fria som himlens fåglar med obestridd rätt att njuta sitt sorglösa väsende och opåtalt kunna tillbringa timme efter timme vid förströelseboken i biblioteket eller hemma, måste flickorna skänka modern sin fritid och hjälpa henne med den stora arbetsbördan i hemmet. — "Flickorna ha annat att göra än att spilla tiden på böcker", är ett yttrande, som ej sällan fälles av föräldrarna. Man unnar ju gärna de tröttkörda arbetarehustrurna lindring i deras slit, men nog är det synd om de små flickstackarna, som få bära den dubbla bördan av arbetet för utkomsten och hemmasysslorna!

Och nu åter till ungdomens lektyr! I 13—17-årsåldern äro pojkarne mest intresserade av "äventyrsböcker", under det att flickorna — de få som komma — föredraga de s. k. flickböckerna, vilka som bekant äro en ganska lös kost.

Efter sagorna och indianböckerna följa för ynglingarnes del Jules Verne och Jack London, varefter Strindberg och Zola förmedla övergången till den övriga skönlitteraturen. De unga flickornas intresse samlar sig omkring Emelie Flygare-Carlén, som för övrigt åtnjuter även manlig sympati, Ingeborg Maria Sick, Blicher-Clausen och en del engelska författare i miss-romangenren.

I allmänhet tycker arbetareungdomen icke om realistiska skildringar, som blotta livets skuggsidor — de äro dem redan förut alltför välbekanta! — utan vilja ha romantik, gärna med ett stänk av sentimentalitet.

Intresset för skönlitteraturen mattas efter hand och man söker sig in på andra områden. Männen föredraga reseskildringar, arbeten i historia, naturvetenskap, biografi, filosofi och teknologi.

Bibliotekets fåtaliga kvinnliga krets håller i allmänhet fast vid skönlitteraturen men visar därbredvid även intresse för reseskildringar och historia samt, i en del fall, även för filosofi.

Fröken Larsen återkommer gång efter annan till frågan om kvinnornas läslust. Den finns stark och påtaglig hos småflickorna, men kväves sedan i slitet och släpet för utkomsten och i det myckna hemarbetet. Flickorna komma bort från boken till skada för sin utveckling och inre människa och ej heller de vuxna kvinnorna hitta den.

Utlandskrönika
i sammandrag.

Genuakonferensen,
vilken tog sin början under så dramatiska former, har fått en däremot svarande utveckling. Ententemakterna, enkannerligen Frankrike, ha i avrustnings- och fredsfrågan ställts mot väggen av Ryssland. På Italiens, Englands och Frankrikes bedyranden om fredskärlek och längtan efter internationellt samförstånd svarade Ryssland genom sin delegation: "Låt oss omsätta dessa vackra försäkringar i handling. Frankrike försvarar sin militarism med en hänvisning till "ryska faran". Ryssland är, om det övriga Europa vill följa exemplet, redo att avrusta. Låt oss slutligen för att ordna nationernas mellanhavanden sammankalla en världsfredskongress! — Frankrike gav på denna hänvändelse ett avböjande, i hetsig ton framfört svar: "Detta hör icke till Genuaprogrammet! Vi ententemakter ha beslutat, att dessa frågor icke ens få nämnas i Genua."

England och Italien lämnade likalydande deklarationer. Var ryssarnes avrustnings- och fredsvilja ärlig och uppriktig? Ingen vet. Men inför världen är fastslaget, att Ryssland ville freden, men att ententemakterna nekade sin medverkan.

Detta diplomatiska nederlag har följts av nya motgångar. När ententen presenterade Ryssland en kolossal skuldsedel för tidigare lämnade ännu oguldna lån och för all den ententeegendom, som under sovjetregimen beslagtagits eller förstörts, lämnade Ryssland fram en ännu större moträkning för skada, som åsamkats landet genom de av ententemakterna understödda "vita" upproren.

Och slutligen medan ententemakterna sinsemellan under förtroliga konversationer och med fullständigt förbigående av de tillsatta kommissionerna dryftade de ryska och tyska frågorna förde Ryssland och Tyskland likaledes separata förhandlingar, vilka plötsligt resulterade i en dem emellan träffad överenskommelse, vari de drogo ett streck över det förflutna, kvittade sina fordringar och i affärshänseende tillerkände varandra ställningen som mest gynnad nation — alltså fred och samförstånd!

Meddelandet om denna händelse synes hava slagit ned som en bomb i

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!

Promenad-Sport
STRUMPOR
för Damer

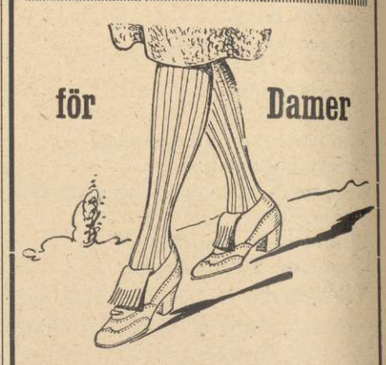

Prima engelska helylle i nya moderna färger
ribbade 3.35, 3.65
släta. 2.50, 3.50, 3.85

A. JÖNSSON & Co.
Specialaffär för Tricotvaror.
Kungsgat. 50. Linnégat. 10.

Finare och ordinära
SKODON
från landets förnämsta skofabriker försäljas till billiga priser i
Lanner's Skomagasin,
KORSGATAN 18.

en tidstypisk företeelse. Hos oss har hittintills endast Ludvig Nordström vågat sig på, att i ett skönlitterärt arbete införa statistiska tabeller, tidningsreferat och filosofiska teser. Det bevismaterial, som Reboux samlat, är verkligt imponerande. Bokens innehåll hör enligt hävd hemma inom föredragets eller avhandlingens ram, men genom den lättlästa novellistiska formen har författaren säkert nått fram till en större läskrets, än han eljest skulle ha gjort.

De individuellt psykologiska synpunkterna, som Reboux själv tycks ha lagt så liten vikt vid, när han författat detta sakligt starka verk, böra icke heller anläggas vid bedömandet av detsamma. Dess väsentliga betydelse ligger inte heller i nyttan av att ha sovrat, åskådliggjort och populariserat de rika dokument ur tidens historia, som här finnas samlade. Det är bokens *moraliska* betydelse, som är det viktigaste — det är modet, klarsyntheten och ärligheten, man mest beundrar hos denne, trots allt, varmt patriotiske fransman, som så energiskt går tillrätta med det destruktiva hat, i vilket fosterlandets egen kraft förrinner.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Pajazzo.

Lorensbergsteatern.
Tisdag och onsdag:
Ryska Gästspelet.

Nya Teatern.
Söndag för 100:de och sista gången:
Barken Margareta.
Måndag den 24 Premier kl. 8:
PAUL LANGE OCH TORA PARSBERG.
Skådespel i 3 akter av Björnstierne Björnson.
Gästspel av Gerda Lundequist-Dahlström.

PALLADIUM
Göteborgs största och mest populära filmteater
De förnämsta programmen från världens största filminstitut och alltid den mest konstnärligt utförda musik

Teaterspalten.

Stora teatern

i Göteborg har på sitt program för veckan »Jungfruburen», vars dragningskraft synes oförminskad trots de till friluftsliv lockande vårkvällarne. Säsongen lider mot sitt slut och teaterintresset flammar upp för att tillgodogöra sig vad som ännu står att vinna, innan teaterportarne med sommarens inbrott slås igen. Söndagen den 23 april gives som billighetsmatiné kl. 1.30 »Pajazzo».

*

Lorensbergsteatern

i Göteborg bjuder på ett evenemang — ett gästuppträdande av den ryska skådespelaretrupp, som tidigare besökt Stockholm och nu senast berest kontinenten och lagt världsstädernas bortskämda publik för sina fötter. Detta tillfälle att få se kanske den högsta skådespelarekonst, den tid som är, har att uppvisa, skall helt säkert med begärlighet gripas av Göteborgspubliken.

*

Nya teatern

i Göteborg, som den 23 april för 100 och *sista* gången uppför »Barken Margareta», låter denna pjäs efterträdas av Björnsons berömda skådespel »Paul Lange och Tora Parsberg» och har för dess värdiga framförande försäkrat sig om medverkan av Gerda Lundequist-Dahlström som skall återge Tora Parsbergs roll, i vilken hon nyligen i Stockholm skördat en lysande triumf.

konferenslägret och krevaden har givit genljud över hela världen. Av allt att döma har den våldsamma upphetsning, som fick ett så spontant uttryck inom ententeländernas präss, svarat mot händelsens omätliga betydelse, även om man sedan, för att utåt världen förringa dess betydelse och skydda ententens prestige, anslagit en överlägsen och lugn ton. Vilken fruktan den mellan Ryssland och Tyskland ingångna pakten injagar därom vittnar de energiska men misslyckade försöken att slita sönder överenskommelsen och åter skilja de båda förenade stormakterna. Står Europa inför en ny maktkonstellation, vilken i sig skola upptaga övriga parias bland världens nationer, Bulgarien, Österrike, Ungern och Turkiet och som skall vara stark nog att bjuda ententemakterna spetsen? I så fall skulle Genuakonferensen komma att utgöra inledningen till den revision av samtliga fredstraktater, utan vilken ett verkligt återställande av fredliga förhållanden i världen är otänkbar.

Är Ni trött,
kraftlös och missmodig gör en SANOKAPSEL om dagen förvånande verkan. Kapslarne alstra snabbt nerv- och muskelkraft, energi och levnadsmod. Askar om 20 kapslar kr. 4:25 å alla apotek och drogaffärer.
Liten kur (5 askar) kr. 20:—
Stor kur (10 askar) kr. 38:50

Kvinnorna åter i motvind?

London den 18 april.

En fråga, som antagligen har aktualitet även för den svenska kvinnovärlden, påkallar i dessa dagar i alldeles särskild grad de engelska kvinnornas uppmärksamhet. Frågan gäller de kvinnliga poliskonstaplarne.

Statssekreteraren för inre ärenden, mr Short, har upplöst Londons kvinnliga polispatruller, och denna hans åtgärd har väckt de livligaste protester från alla kvinno-organisationer inom hela England. Även männen giva denna opposition sitt stöd, vilket visas av att ett betydande antal ledamöter av underhuset hos regeringen anhållit, att det Shortska beslutet måtte återtagas, enär det verkar som ett slag i ansiktet på stora kretsar av folket, intresserade i det allmännas välfärd.

Parlamentsledamoten, lady Astor, denna beundransvärda representant för de engelska kvinnorna, har på sitt oförfärade och alltid vederhäftiga sätt bragt saken på tal i underhuset. Frågan avgöres emellertid icke av parlamentet utan av regeringen. Lady Astor har därför i en interview, som hon beviljat "The Observer", låtit förstå, att regeringen, om den gillar mr Shorts åtgöranden i denna sak, vid nästa val kan förvänta en viss, icke helt ofarlig kyla från de kvinnliga väljarnas sida.

Lady Astor har fått mottaga massor av brev från enskilda personer och sammanslutningar, vilka uttala sin tacksamhet för hennes ingripande och kräva att den kvinnliga poliskåren skall kvarstå i tjänst. Föräldrarådet i en stor folkskola i London påpekar sålunda vilka utomordentligt stora tjänster poliskvinnorna göra föräldrarne genom att i parkerna skydda de lekande barnen för de manliga "hökar", som där söka sig ett byte. Det har visat sig att poliskvinnan här gör ett bättre arbete än polismannen.

Ett annat sympatiuttalande till lady Astor har kommit från 183 studentskor vid "London School of medicin for women", vilka på grund av sina yrkesstudier måste anses särskilt kompetenta att bedöma värdet av poliskvinnornas arbete.

För två år sedan tillsatte den dåvarande statssekreteraren för inre ärenden en kommitté, som skulle undersöka behovet av kvinnliga poliser. Denna kommitté satte sig i förbindelse med polismyndigheterna över hela landet, vilka förklarade att det icke blott funnes plats för poliskvinnor utan det allra största *behov* av dem. Det framhölls därjämte att poliskvinnorna borde tillerkännas befogenhet att företaga arresteringar.

Vad poliskvinnorna i London betytt för stadens kvinnliga ungdom visas bl. a. därav att varje vecka i genomsnitt 500 unga flickor oombedda sökt dem för att be om råd. Genom den hjälp de fått hava otaliga flickor räddats från olycksbringande felsteg och sjukdomar. Andra unga kvinnor, vilkas uppförande påkallat ett ingripande av poliskvinnorna hava av dem varnats och förmanats och likaledes i stor utsträckning erhållit skydd och hjälp.

Med allt detta för ögonen måste man fråga sig hur det påklagade avskedandet av poliskvinnorna varit möjligt. De hava gjort ett utmärkt arbete och förvärvat stor popularitet. Ett avsked är ju fullständigt oförklarligt!

Det har skett av sparsamhetsskäl. Den bekanta Geddeskommittén, tillsatt av engelska regeringen för att leta reda på utgiftsposter, som möjligen skulle kunna strykas, kom plötsligt till en liten post på 27,000 pund till "kvinnlig polis", och utan att undersöka, om denna polis motsvarade ett behov eller ej, strök kommittén posten med de bevingade orden: "Scrap the lot!" (Ut med hela sällskapet!) Det kan tilläggas, att detta var den enda punkten i Geddes besparingsprogram, som vann regeringens fullständiga gillande.

I sitt försvar för indragningsåtgärden försöker mr Short bevisa, att poliskvinnans arbete icke är polisarbete utan endast "räddningsarbete" och sålunda kan utföras av vem som hälst, som är intresserad av saken. Polismannens uppgift är att sörja för ordning och att förekomma brott och förseelser mot lagen.

Alltså när en polisman håller ordning och förekommer osedlighet, sköter han sin polistjänst, men när en poliskvinna gör det, är det, enligt mr Short, ett "räddningsarbete" hon utför.

— — —

Till sist ännu en kvinnofråga, vilken jag för övrigt förut sett omnämnd i Kvinnornas Tidning: London Hospitals beslut att icke vidare tillåta kvinnor att studera vid dess Medical College, ehuru denna undervisningsanstalt åtnjuter ett årligt anslag av 16,000 pund ur allmänna medel, till vilka ju även kvinnorna med sina skatter bidraga. Beslutet, som lär komma att överklagas, har hälsats med stormande glädje av de manliga medicine studerandena i London. Dessa känslor demonstrerade de offentligt vid sin helt nyligen utspelade stora årliga fotbollsmatch. De förde därvid med sig genom Londons gator en halmdocka utklädd till medicine studentska och oskadliggjorde under jubel "den kvinnliga kamraten" genom att låta henne förintas på det ute på tävlingsplatsen antända bålet.

— — —

Krigets dagar, då kvinnan fann sig och sitt arbete så högt uppskattade, äro förbi, och vi hava återvänt till "normala" tider, ser det ut till.

Observator.

En kvinnogestalt.

Det var en lång mörk, ständigt växande kö som annandag påsk bildade kädja utanför Konserthusets vita byggnad, där m:me Katherine Tingley denna afton skulle tala.

Liksom i ett skickligt byggt drama var hennes entré i den slutligen till sista plats fyllda lokalen väl förberedd. På estradens bord prunkade de praktfullaste nejlikor, guirlanderade unga kvinnor och vitklädda unga män, elever från Point Loma, exekverade musik och framförde genom tolk några huvudpunkter i sin troslära.

Ett ögonblick efter detta behagfulla skådespel stod estraden tom.

Plötsligt öppnades en dörr — en dam åtföljd av två herrar gjorde sin entré på scenen.

Ofrivilligt gick ett brus igenom salongen. Damen var Katherine Tingley.

Gråsprängd, ännu ej vit, något korpulent, majestätisk, i vit hermelinskrage över den dyrbara, tunga, pälsbrämade sammetsdräkten, en imponerande profil, i vars fasta mäjsling man än tyckte sig skymta drag av drottning Kristina, än av någon stolt romarmask i brons — sådant var det första omedelbara, outsägligt frappanta intrycket.

Knappast viskade detta något om att man här såg en ny världsfrälsande religions främste förkämpe — snarare fördes tanken till ett jordiskt majestät, som skred in för att giva cour inför sitt hov.

En spontan applåd rullade fram mot henne från människohavet, ut mot vilket hennes blick fästes utan att ens en sekund tyckas stanna vid någon enskild punkt däri.

Och så började hon tala.

Nu tyckte man sig se någon stor tragedienne agera, ryckas med av sin roll, bli livlig, häftig, övertygande, dramatisk. Talet flöt fort, inspirerat, än böjligt, än i staccato, under en serie oavbrutet växlande gester, attityder.

Det var ett fängslande skådespel även för dem, som icke förstodo ordens innebörd. Man anade i dem närvaron av en stark, idérik och egenartad människosjäl — ett stort personligt mod — en överlägsen vilja.

Religion enligt vår evangelisk-lutherska bekännelse var det ej. Och avsågs ej att vara. Men tog man det hela för vad det var — ett agitationsföredrag för en livs- och vishetslära bland de många — blev likväl det förhärskande intrycket att denna lära i m:me Tingley funnit en ledare med både vilja, intelligens och mod av långt större och sällsammare mått än som vanligen blivit människorna givna.

Göteborgs Hvitvaruaffär
Specialaffär för Damunderkläder.
OBS! KYRKOGATAN 15 OBS!

HELANDERS
ångrostade
KAFFE
är i *smak* och *arom* oöverträffat

Den unga flickan övergångsåldern.

Av Med. D:r *Karen M. Andersen.*

IV.

Och varför ej börja just med flickorna? Det kommande släktets mödrar böra vara av stor betydelse för varje land. Flickan skall komma att göra sin insats både som människa, som personlighet och som moder. Men den mogna kvinnans personlighet danas just i övergångsålderns kaos. Därför bör man under dessa vanskliga år taga hänsyn till och på allt sätt hjälpa det oroliga gängliga flickebarnet. Hennes under denna tid så disharmoniska kropp och själ få icke utsättas för överansträngning. Förutom de nervsjukdomar, som jag redan talat om, förekommer ofta under denna period bleksot, menstruationssvårigheter och kraftlöshet av olika slag. Hon får icke överansträngas med andligt arbete. Från pedagogiskt håll framkomna förslag om ett eller två viloår borde tagas i övervägande för att praktiskt realiseras. Jag är ej blind för att många, både sociala och ekonomiska hinder stå i vägen för denna reform, men om vi allvarligt önska en frisk och sund ungdom, så måste också något offras därför. Jag menar inte att viloåret skall användas till dagdriveri; det vore alldeles icke lämpligt i den perioden. "Ledig jungfru får många tankar", säger ett gammalt ordspråk. Det bleve lätt osunda drömmar och dåliga romaner och allt för mycken flirt. Nej, tiden skall fyllas med praktiskt arbete, handarbeten av olika slag, gymnastik, skolköksarbete, friluftssport och för övrigt sådant arbete som den unga flickan visar särskilda anlag för. Få läsämnen, men mycket praktiskt arbete, det är viloårets program. Absolut ingen examensläsning, och helst inga baler och middagsbjudningar. Detta därför att de unga böra ha mycken och god sömn, något som just examensläsning och sällskapsliv förhindra. Regelbundet arbete, helst kroppsarbete utan forcering, god sömn, hälsosam föda utan sådana njutningsmedel som starkt kaffe, tobak eller alkohol, god frisk luft och mycket motion, det är de väsentliga hygieniska kraven. Jag vill tillägga, genomförd renlighet också under menstruationsperioden; det är något som på grund av gammal fördom ofta försummas. Man kan ha olika åsikter om lämpligheten av gymnastik och sport under de dagarne; den rent estetiska synpunkten bör väl i det fallet få bli den avgörande. Farliga för hälsan äro de icke. Man bör icke gå fram efter på förhand fastställda regler, men iakttaga de unga, och om man hos en eller annan av dem märker någon egendomlighet i uppförandet kan man vara övertygad om att det finns en bestämd orsak därtill, kroppslig eller andlig.

På denna punkt bör samarbete äga rum mellan skolan och hemmet och även läkarens råd vid behov inhämtas.

Det är mycket svårt att under denna kritiska tid ge något andligt stöd åt de unga, de äro ofta så överdrivet blyga och generade. Upptagna som de äro av sig själva, tro de sig vara de enda i hela världen som ha eller hava haft sådana tankar, sådana strider och frestelser. Det är väl också egentligen till modern som barnet under denna tid bör taga sin tillflykt. Nu är emellertid min erfarenhet som läkare den att de unga i dessa frågor så sällan förtro sig till sin mor. Därför anser jag att skolan bör ha sexuell hygien som läroämne. De unga böra få reda på vad det är som sker med dem, vilka uppgifter som väntar dem som kvinnor, och vilka svårigheter och faror som de äro utsatta för under denna sitt livs jäsningstid. Av den som skall tala med dem härom fordras naturligtvis stor takt och fin förståelse. Bäst vore om man anförtrodde denna uppgift till en kvinnlig skolläkare, som antagligen bättre än andra skulle förstå att hålla det sensationella borta från ämnet och undervisningen. Det är min åsikt, att skolorna icke böra förbise denna uppgift — det är viktigare för en ung flicka att ha reda på dessa saker än de puniska krigens årstal. De möta de unga så fort de gå ut ur skolans port, ja ofta förr, och mången gång felas det av okunnighet. Om hemmen icke kunna lösa uppgiften, måste skolan åtaga sig den. Flickskolorna böra även försöka göra de unga uppmärksamma på deras värde som kvinnor och på moderskapets betydelse och plikter. Visa dem och lär dem att förstå det renhetsideal, som tiden och inte minst männen längta efter. Jag menar ej att vi skola försöka få tillbaka den gamla tiden, då skön jungfrun satt med händerna i skötet och väntade på friaren, och som kanske ibland väntade, tills hon blev en gammal mö, som "redde kammen full av sitt hår" och som till sist gick i sin grav som den onyttigaste människa på jorden, saknad av ingen. Alla de levnadsbanor, som öppnats för kvinnor böra också uppsökas av kvinnor, som ha anlag för dem, men vi få därför ej glömma, att det är som moder, kvinnorna kunna och skola göra sin största insats i världen.

Renhjärtade, duktiga och goda kvinnor, som kunna bliva sina mäns hustrur och medhjälpare, det är vad landet först och främst behöver. Giv de unga flickorna höga ideal, upplys dem om deras betydelse och plikter som kvinnor, och giv dem en tro på Gud med ut i livet, så ha de fått all den hjälp, som den ena människan kan giva den andra i denna vanskliga värld.

Smitta
kan lätt spridas genom dåligt tvättat linne. Döda smittofrö-na genom kok-ning med Tomtens Tvättpulver.

Selma Sjöberg's
DAMFRISÉRSALONG
Kungsgatan 63. Rikstelefon 4717.
Rekommenderas.
OBS.! Nedsatta priser.

God extrainkomst
erhålla Damer, som vilja bliva agenter för förstklassigt, svenskt livförsäkringsbolag.
Denna tidnings annonskontor anvisar. — Telefon 18070.

Det var den första trolleriföreställning, som den gamla damen bevistade, och trollkarlens underbara konststycken försatte henne i stark sinnesrörelse, vilken växte ytterligare, då han betäckte en tidning med en tjock flanelldukoch läste texten genom densamma. Därpå lade han duken dubbelt och kunde det oaktat läsa orden i tidningen.

Detta var mer än damen kunde fördraga, och resande sig, yttrade hon:

— Jag går hem. Det här är ingen plats för ett fruntimmer i tunn sidenklänning.

Damväskor
Portföljer
Resväskor
Stort urval. — Billiga priser.
6 Korsgatan 6
Göteborg
Linoleumbolaget
Jönsson, Frändberg & C:o.
Tel. 20233.

De bästa HANDSKAR
och det rikaste urval
Drottningg. 24 **HANDSKKOMPANIET** Tel. 15379

Vi äro tacksamma, om Ni rekommenderar Kvinnornas Tidning till Edra vänner!

ADR. VICTORIA-TEATERN 1 TR. UPP
·CRETONNER·
i såväl modärna som i historiska STIL-MÖNSTER.
Verkligt låga priser.

Förbud eller icke förbud?

Hur skall höstens förbudsomröstning utfalla? Svaret kan måhända utläsas ur motboks-siffrorna.

Enligt kontrollstyrelsens nu föreliggande berättelse för rusdrycksförsäljningen 1920 funnos vid årets ingång 1,017,970 motböcker utlämnade, därav 945,823 till män och 72,147 till kvinnor. Av hela den manliga befolkningen över 25 år innehade den 1 juli 1920 63,7 proc. motbok. Motsvarande siffror för kvinnorna var 4,5 proc.

Det kan tilläggas att statsverkets sammanlagda inkomst av alkoholhanteringen under året uppgick till 92,1 mill. kr.

Systembolagens bruttoinkomster uppgingo till 302 mill. kr.

Bliv medarbetare i KVINNORNAS TIDNING!

Mademoiselle Exe.

Av
LANOE FALCONER.
Översättning för denna tidning av —e—.

(17)

"Men mademoiselle, för guds skull skynda på. Vi ha' icke ett ögonblick att förlora. Just nu äro alla där nere och ha att göra. Här är ingen, som kan se eller höra oss, men det kan ändra sig inom ett par minuter."

Evelyn sprang till dörren och lyssnade. Hon kunde höra där nerifrån mumlande röster, steg, som rusade hit och dit, klockor ringde, dörrar öppnades och stängdes; och allt detta framhävde kontrasten av tystnaden och ensligheten där uppe.

"För ögonblicket är ingen fara", sade hon och återkom till bordet. Mademoiselle Exe rörde sig icke. Hon satt med hakan stödd i handen, och såg tankfullt ut i rymden.

Evelyn vred sina händer av otålighet.

Holger Bille
TANDKLINIK
Vitfeltsplatsen 1 B. Tel. 19340. Göteborg.
(Mitt emot Engelska kyrkan).
Mottagningstid vard. 10—3, sönd. 11—12.
Specialité: *Löständer* alla slag. Guldarbeten, guldbryggor och guldstifttänder.
Resande kunna erhålla sina arbeten på dagen.

Nervositet.

Sot och bot.

Många människor lida onödigtvis av "nerver" endast på grund av bristande kännedom om hur man bör ordna sitt liv, för att sjuka nerver skolo bli återställda, skriver en amerikansk kvinnlig läkare.

Jag minns t. ex. en ung kvinna, som hade varit sjuk i åtta år — åtta av vad som kunde varit de bästa åren av hennes liv — endast därför att varken hon eller hennes familj kände till rätta vägen till tillfrisknande. Nu då hon funnit den vägen, har hon återvunnit sin hälsa på sex månader, och det ser ut, som om hon skulle komma att bli bättre, än hon varit under hela sitt föregående liv.

Först vill jag då beskriva omständigheterna vid hennes insjuknande och därefter förklara, hur hon lyckades bli frisk igen. En kväll var hon så överansträngd, att hon inte kunde somna och blev mycket irriterad av alla ljud hon hörde i huset. Så snart hon lyckats få slut på *ett* störande buller, gick hon tillbaka till sin säng och fick då höra något annat ljud, som hindrade henne från att somna in. Till sist var hon så utpinad och övernervös, att hennes hörsel blev onaturligt skärpt och hon oroades av ljud, som andra människor ej en gång skulle ha hört. På detta sätt lyckades hon hålla sig vaken hela natten.

Nästa dag var hon naturligtvis ännu sämre, ej endast på grund av den sömnlösa natten utan också genom sin förtret över det, som vållat den. Familjen var högeligen bekymrad över att hon blivit störd, talade mycket om saken och skickade efter doktorn.

Det klemas ofta för mycket med den nervsjuke.

Den unga flickans pinade nerver "stodo på kant" hela dagen, med följd att hennes känslor blevo lätt sårade, och hennes syskon blevo, som de själva tyckte, med rätta otåliga över vad de kallade för hennes dumma barnslighet. Detta eggade naturligtvis ännu ytterligare hennes nervspänning.

..Den ängsliga omsorg och den blödiga oförstående sympati, som ägnades henne under hennes fortsatta sjukdom av somliga medlemmar av familjen, förslappade hennes energi och gjorde henne upptagen med sig själv, och den själviska otålighet, med vilken andra behandlade henne, ökade hennes nervösa retlighet. Därtill kommo åtskilliga andra ledsamheter och en känsla av att man sökte personligen förolämpa henne.

Då nu magen och hjärnan stå i så nära samband med varandra, började hon snart besväras av dålig matsmältning och åtskilliga andra sjukdomssymptom, vilka alla tyda på överretade och ansträngda nerver, fastän de ofta tillskrivas verkliga sjukdomar i magen. Hon oroade sig över vad hon skulle våga äta och inte äta. Om hon var särskilt trött och inte mådde bra av den enklaste föda, så trodde hon, att detta berodde på maten, i st. f. att det kom sig av överansträngda nerver. Följden blev, att det ena hälsosamma födoämnet efter det andra förkastades. Allt vad hon inte tyckte om hos människor eller förhållanden blev hon irriterad av och grät över. Slutligen var hela familjen upptagen med hennes sjukdom, antingen i klemig omsorg eller i harm över hennes pjåsk med sig själv.

Hon höll således ständigt på med att upprepa sitt ledsamma intryck från vaknatten: för det första grämelse över att inte kunna somna, så förargelse över att hon inte kunde få det tyst omkring sig och sedan över att hon måst vara vaken hela natten samt till sist harm över andra, som på något sätt voro i vägen för henne. Allt detta upprepades om och om igen, tills det såg ut, som om hon aldrig skulle komma ifrån det onda under hela sitt återstående liv. Det var som att ständigt irritera och riva i ett sår. En människa må ha det friskaste blod i världen, men om hon först skär sig själv och sedan ideligen river i såret och lägger salt i det, kan det ju omöjligen läkas.

Verkan av att låta alla muskler slakna till.

Nu skall jag tala om, hur den här kvinnan blev frisk. Det första hon gjorde var att taga några mycket enkla gymnastiska rörelser, medan hon låg till sängs. Hon lyfte armarna mycket långsamt, och så slappt hon kunde, från armbågen och sedan händerna från handleden och sträckte så fingrarna och lät dem därpå slappna. Sedan lät hon händerna och underarmarna falla ner av deras egen tyngd, först långsamt och sedan fort men lugnt och stadigt. Därpå slöt hon ögonen och andades med långa, jämna andetag. Dessa och andra övningar gåvo henne en känsla av lugn och nervvila, som gjorde, att hon blev mera på sin vakt mot onödig spänning.

När hon blev irriterad av ljud, märkte hon snart, att som följd av irritationen hela hennes kropp blev spänd och ansträngd. När hon slutat sina övningar och kände sig lugn och vilad, kunde någonting hända eller någon säga något, som misshagade henne, och på ögonblicket var det goda resultatet av övningarna borta, och hon kände sig överretad och nervös igen.

Mycket snart förstod hon, att hon måste lägga bort ovanan att spänna sina nerver, om hon ville bli bra igen, men hon lärde sig också något, som var mera — vida mera — viktigt än detta: att hon måste få bort *orsaken* till spänningen. Hon såg, att hon retade sig över ljuden samt satte sig till motvärn mot dem, mot förhållanden, mot människor och alla de olika ting, som hade "gjort henne nervös" och hon förstod att det just var detta sätt att ta saker och ting, som framkallade nervspännigen.

Sedan började hon gå stadigt framåt mot ett friskt, lyckligt liv och starka nerver. Hon började med att söka härda sig mot obehagliga intryck på hjärnan. När hon hörde irriterande ljud, koncentrerade hon sin viljekraft på att *icke* irriteras av ljuden, och för att kunna åstadkomma detta, fäste hon hela sin uppmärksamhet vid bemödandet att få muskler och nerver slaka. Till sist blev hon intresserad av den nya processen som av en serie grundliga och noggranna vetenskapliga experiment. Naturligtvis satte hennes levande och intelligenta intresse henne i stånd att lyckas så mycket fortare, ty hon ej endast njöt av sin växande känsla av befrielse utan också av glädjen att se sina experiment verka. Naturen tenderar alltid till hälsa, och om vi inte själva gå hindrande i vägen, så botar hon oss.

Här ligger just skillnaden mellan läkandet av ett fysiskt sår och av sjuka nerver. I ena fallet blir kroppen återställd, och allt är som förut. I det andra ej endast sätter oss varje bruk av viljan till befriande från irritationen och dess orsak i stånd att verkligen bli fria från nervsjukdomen, utan därjämte förlänar det oss ny nervkraft. När en nervsjukdom behandlas radikalt och på ett förnuftigt sätt, blir resultatet, att nerverna bli starkare än förut.

Ofta yttra sig dåliga nerver hos kvinnor i ett ständigt talande. Pratprat-prat, och mest om dem själva, deras sjukdomar, deras motgångar och de hinder, som läggas i vägen för deras tillfrisknande. Detta oupphörliga prat medför ingen verklig lättnad, fast människor ibland känna det så. Det är en direkt förspillning av kraft. Men kraftförlusten skulle bli ändå större, om den sjuka hindrades från att tala. Den enda verkliga hjälpen kommer, då den talande själv märker, att pratet anstränger henne och "slaknar" till tystnad. Människor måste komma underfund med sig själva för att bli bra — verkligen bra — från ett nervlidande. Orsaken till nervös överansträngning ligger så ofta i karakteren och i sättet, varpå vi möta omständigheter och människor, att det synes nödvändigt att fullt inse våra missgrepp i det fallet innan vi kunna göra vårt för att skaffa bort orsakerna till en nervsjukdom.

Vi måste komma ihåg, att det inte är omständigheterna, som fängsla oss vid sjukdomen. Det är inte heller människor, som förorsaka den. Det är inte vår omgivning, som gör oss modlösa och nedslagna. Allt beror på sättet, varmed vi möta och bekämpa omständigheterna, och varmed vi behandla våra medmänniskor, om våra nerver komma att hållas i sjuklig spänning eller lugna och friska.

(Forts. i nästa n:r.)

Under sin fångenskap i Köpenhamn var den berömde svenske fältherren Magnus Stenbock föremål för ständiga nålstick från danskarnes sida. Så funno de ett särskilt stort nöje att visa Stenbock troféer, som de under krigen tagit från svenskarne, varvid de alltid triumferande tillade:

— Detta hava våra tagit från era!

En gång under en promenad neråt hamnen med några danskar pekade Stenbock på svenska landet och frågade dem, om de visste vad det var.

— Skåne, kom svaret raskt.

— Ja, eller det *som våra tagit från era!* tillade Stenbock.

*

Det är i en järnvägskupé. En stor och massiv skåning har inlett ett lugnt och sävligt samtal med en liten spenslig stadsherre.

— Är harren inte frisk? frågar skåningen sedan samtalet pågått en stund och stämningen blivit litet förtroligare. Harren är holians mager.

— Min läggning är sådan, svarar den lille herrn nervöst. Jag ville gärna bli lite fetare och har försökt allt möjligt: maltextrakt, järn, arsenik, blodkraftpiller och fisklevertran, ja, allt tänkbart —

Skåningen försjunker i begrundan och säger:

— Har harren aldrig tänkt på att försöka me' *mad?*

*

Lärarinnan: — Vilket är det första sakramentet?

En flicka raskt: — Giftermålet!

Lärarinnan: — Nej, *dopet* är det första sakramentet.

Flickan sårad: — Inte hos oss! Hos oss kommer giftermålet först och dopet sedan. Vi är en anständig familj!

Ingen bör underlåta att prova Bergmans Enkas, Stockholm, smakfulla Delikatessbrödsorter.
Skört, närande och utmärkt gott!

Statskontrollerat, absolut sortäkta
Grönsaks- och Blomsterfrö samt Gräsfröblandningar
billigast hos
Fröodlingen.
Grönsakstorget 1, Göteborg.
Begär katalog! Köp i tid!

Var god gynna våra ! ! annonsörer ! !

K. A. Döbeln
Vasaplatsen 13, Göteborg.
Speceriaffär m. m.
Telefon 3102. Etabl. 1897.
REKOMMENDERAS!

Köp Köp
AKTIEBOLAGET
Bröd
Majornas Ångbageri's
Köp Köp

Kungl. Hofleverantör
Beda Cramér
Parfymeri • Tvål • Bijouteri
Galanteri-Affär
57 Kungsgatan GÖTEBORG Rikstel. 4711

SKÖNHET
är makt, det vet varje kvinna. En välvårdad kropp är sällan ful, en obetydlighet kan förbättra ett utseende. Å Fysikaliska Institutet erhållas de sakkunnigaste råd och anvisningar i allt som tillhör skönhetsvård. Engelbrektsgatan 7, 2 vån. Tel. 18457. Mottagning 11—2, 5—7.
OBS.! Rådfrågningar kostnadsfritt.

På två dagar
framkalla och kopiera vi Edra plåtar och films. Förstklassigt arbete, vanliga priser.
GÖTEBORGS ILLUSTRATIONSBYRÅ, Arkivgat. 7
Billiga kameror, plåtar och films.

ELISABETH BERGS
Tapisseriaffär
26 Linnégatan 26
REKOMMENDERAS
Bästa materialier. Billigaste priser på platsen.

Till Sveriges Kvinnor!
Giv "honom" ett gott råd, att använda
WILKES HATTAR
Obs! Garantimärke medföljer varje hatt

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

NU INKOMMET,
till dagens lägsta priser:
Handvävda, färgäkta Bomullstyger, stor sortering. Ylletyger, Viyella, Flaneller, till klädningar och blusar. Blekta och oblekta Vävnader, bästa fabrikat, med stor rabatt å stycke. Prima kulörta Skjorttyger, Möbeltyger, Gardiner, Borddukar, Bolstervar, Sängtäcken, Linnevävnader, Handdukar och Duktyger, bästa kvalitéer. Lahmans Herr- och Damunderkläder. Strumpor. Snörliv. Näsdukar. Förkläden. Prima Bomulls- och Ullgarner.
Bertha Anderson,
15 Korsgatan 15

Extra Prima Press- och Droppäkta
Damkläde
i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. ERICSONS KLÄDESLAGER,
Järntorget 3, Wilsons hus, 2 dra vån.
Öppet 8—7.

A. Nilssons Blomsteraffär
Linnégatan 31
Tel. 40572
Rekommenderas
Kransar
Buketter
i alla FRISLÄGEN.

Vid behov av
Arbetskraft
— manlig eller kvinnlig —
vänd Eder till
Göteborgs Stads Arbetsförmedling
organ för Sveriges off. arbetsförmedling
ÖPPEN HELA DAGEN.
Huvudkontoret:
Adr. f. d. Sahlgrenska Sjukhuset. Tel. 2873, 2874 och 2875, stå i direkt förbindelse med manl. och kvinnliga avdelningarna.
Avdelningskontoret för däcks- och maskinpersonal:
Adr. Sjömanshuset. Tel. 40229.
Avdelningskontoret för manlig och kvinnlig intendenturpersonal:
Adr. 1:sta Långgatan 25. Tel. 40212.
OBS.! All platsförmedling är avgiftsfri.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror** rekommenderas. — Tel. 1976.

Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 9580, 15380
REKOMMENDERAS.

ARLA MJÖLK
Distribution på glasflaskor.
— Tel. 8578, 3699 —
ARLA MJÖLKSERVERING
Drottninggatan 13. Tel. 9096.

"Mademoiselle! Åh! Vad tänker ni på? Förstår ni inte? Parry skall köra till Winchester och hämta polis. Hörde ni inte, vad pappa sade? Och om ni är kvar här, blir ni arresterad, och om greven dör, så" ...

"Hänga de mig", sade mademoiselle Exe och slutade satsen för Evelyn. "Jag kan inte fly undan. Någon kommer helt säkert att se mig när jag klättrar ned, eller i parken eller i vagnen med mr Lethbridge."

Evelyn betraktade henne med omätlig förvåning i sina drag, ty man hörde att dessa voro lama ursäkter, påhittade av någon, som ville undslippa en ovälkommen plikt. Ett lätt buller hördes från fönstret.

"Där är stegen", sade Evelyn.

Mademoiselle Exe satt orörlig, och ett uttryck av missnöje spred sig över hennes drag.

Evelyn rusade till garderoben, fann en kappa och hatt. Hon höll dem upp framför mademoiselle Exe och viskade lidelsefullt:

"Tag dem, tag dem, — kära mademoiselle, — ack dröj inte."

Då grep mademoiselle Exe den unga flickans handleder som i ett järngrepp, så att Evelyn skälvde av smärta; och ansiktet som vändes mot henne brann av raseri.

"Varför befaller du mig gå?" ropade mademoiselle Exe, med vad rätt tvingar du mig tillbaka till liv, och vilket liv! Ett jagat villebråd, blödande, andlöst, med blodhundar i sina spår."

Hon kastade Evelyns händer från sig, sprang upp och började gå fram och tillbaka med häftiga steg.

"Jag *kan* icke uthärda längre. Jag är dock blott en kvinna och min kraft är slut. Den är uttömd. Jag kan icke mer. Jag har kommit till den punkt där trötthet är kval, där kamp är tortyr. Heliga sak, har jag icke kämpat nog för dig? Bröder, olyckliga, förtryckta, har jag icke kämpat för er? Jag har utgjutit för er icke mitt hjärtblod men livet självt, droppe för droppe. Mitt hjärta är tomt, det är lik en sten, tomt, icke ens medlidande bor där numera. Låt någon annan taga min plats nu. Jag fordrar blott min lön, lönen för alla dessa fasans år. Låt mig dö! låt mig dö! Ack låt mig få dö!"

De sista orden ljödo, som om de frampressats av den mest intensiva smärta. Hon kastade sig på golvet och grät högt, sådan gråt, som en stark natur gråter under ett olidligt tryck. Evelyn, halvt medvetslös hade stapplat till en bänk vid väggen. Där satt hon trött och stödde sitt huvud, utan att ens försöka med ett ord tysta det i detta ögonblick så farliga högljudda utbrottet.

"Vad gör det?" tänkte hon, "vad gör någonting i hela världen? Detta är 'Dödens skugga'."

Och någonting hos Evelyn dog denna natt; förtroendet hos det lyckliga barnet, som anser sitt eget liv och erfarenhet som tillvarons måttstock. Mötet med sorgen gör oss bättre eller sämre, men den Evelyn jag i senare år lärt känna och älska för förmågan att hysa en sympati, oberoende av alla trånga band, ja, oberoende av fädernesland och religion, denna Evelyn föddes i denna natt under skuggan av ett kors, som medan det krossar en av oss, sprider sin dystra skugga över oss alla i detta "Nationernas brödraskap".

De vilda snyftningarna upphörde gradvis, och det uppstod en nästan hemsk stillhet i det halvskumma rummet. Under en kort stund låg mademoiselle Exe så orörlig att Evelyn drömlikt undrade om döden hade hört och uppfyllt hennes begäran. Men då rörde hon sig, höjde sig från golvet och steg upp eller rättare sagt släpade sig på sina fötter långsamt och med möda, lik någon, försvagad av lång sjukdom eller smärtor. Hon gick över golvet med långsamma, ostadiga steg, drack något kallt vatten och badade ansikte och händer. Då hon vände sig, såg Evelyn ett dödsblekt ansikte, men lugnt och utan några spår av den fruktansvärda själskamp, som skakat henne för några minuter sedan.

Hon kastade sig på knä framför Evelyn med ett leende, som var både strålande och sorgset.

Förlåt mig, jag stötte dig tillbaka, jag talade hårt till dig. Det var icke jag, som talade, det var en demon, som alltid bor här, — och hon pekade på bröstet —, en själviskhetens och feghetens demon. Ibland, då mina nerver äro överspända liksom i kväll, sliter han sina kedjor, plågar mig, behärskar mig, sätter sin fot på min nacke, och hans osaliga stämma överröstar alla andra. Men förbannelsen varar blott en kort stund. Mitt eget jag befriar sig; jag rädes icke mer. Om döden icke söker mig, om han tillbakavisar mig, så betyder det, att mer arbete väntar mig. Jag lyder dig, barn med änglaansiktet; jag återvänder till liv och nya värv.

Med raska men lätta steg gick hon till bordet, samlade hastigt papperen och gömde dem i barmen, stack en liten börs i fickan, tog fort på sig hatt och kappa och öppnade fönstret.

"Låt mig hjälpa er", bad Evelyn och skyndade fram.

Natten var regnig utan måne och stjärnor; liksom dränkt i bläck och man kunde icke se "handen för ögonen". Luften slog mild och fuktig mot deras ansikten. Långt borta, det tycktes nästan i en annan värld, hördes rop, hovslag och rullande hjul på stallgårdens stenläggning; här hördes endast vinden i lagerträden lik en lång, tung suck. Mademoiselle Exe steg utan svårighet nedför stegen. Då hennes huvud var just över fönsterbrädet stannade hon och såg upp.

"Farväl, farväl", viskade hon och kysste de små händerna som med all kraft höllo i stegen. Under ett ögonblick låg ljuset från rummet på hennes uppåtvända ögon och ömt leende mun, och så försvann ansiktet. När stegen icke mer vibrerade under hennes tyngd, kände Evelyn det som om mademoiselle Exe blivit uppslukad och förintad i detta hav av mörker.

— — —

De mesta av vad jag hittills berättat, har jag hört av Evelyn själv, men det följande har jag från flera olika källor.

Parry hade visserligen skrutit med sitt sto, men hon tycktes knappt hava förtjänat berömmet, ty han lär icke ha nått Winchester förrän klockan tre. Polisen var emellertid fort färdig, så att Parry och en poliskommissarie voro på väg igen en kvart över tre.

(Forts. i nästa n:r.)

Fru Pöös på teatern: — Så förargligt, nu har jag ju inte den ringaste nytta av kikaren — jag har glömt mitt diamantarmband hemma.